

STRUKTURUDVIKLING I DANSK SVINEPRODUKTION 2015

NOTAT NR. 1537

De små svinelokaliteter mindskes fra ca. 5.800 i 2014 til ca. 3.000 i 2024. Med dem forsvinder ca. 5,8 mio. slagtninger. Hvis landets slagtesvineproduktion skal stabiliseres, skal der være vækst i lokaliteter, som leverer >9.999 svin årligt.

INSTITUTION: VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION, DEN RULLENDE AFPRØVNING

FORFATTER: MICHAEL GROES CHRISTIANSEN

UDGIVET: 20. NOVEMBER 2015

Dyregruppe: Søer, smågrise og slagtesvin

Fagområde: Økonomi

Sammendrag

Udviklingen mod færre, men større bedrifter går lidt langsommere end tidligere set, og årsagen kan være den lige nu pressede økonomi på mange svinebedrifter, som mindsker antallet af handler med landbrug.

De specialiserede slagtesvinebedrifter øgede ikke deres markedsandel af slagtninger i 2014, men har fortsat ca. 60 % af alle landets totalslagtninger.

De fleste større bedrifter i Danmark har produktion på mere end 1 lokalitet, og graden af Multisite er størst for integrerede bedrifter, efterfulgt af sobedrifter, og mindst for slagtesvinebedrifter. Af de ca. 1.800 rene slagtesvinebedrifter i 2014 var ca. 70 % bedrifter med produktion på 1 lokalitet.

Der er rigtig mange små lokaliteter med svin i Danmark. En prognosefremskrivning af lokaliteter, som leverer færre end 10.000 leverede svin per år, viser, at antallet af disse lokaliteter vil mindskes fra ca. 5.800 til ca. 3000 i år 2024. Med dem vil forsvinde ca. 5,8 mio. slagtninger svarende til et fald på ca. ½ million om året.

Lokaliteter, som leverer over 10.000 svin om året, er i vækst, men om væksten er stor nok til at stoppe tilbagegangen i slagtninger fra de små lokaliteter, må tiden vise. Indtil videre har det ikke været tilfældet, selvom antallet af disse lokaliteter er steget fra 126 tilbage i 2009 til 232 i 2014. Der er dog fortsat behov for en pæn vækst af antallet af lokaliteter, som leverer over 10.000 => svin til slagteriet, hvis Danmark skal kunne stabilisere landets slagtesvineproduktion i de kommende år.

Baggrund

Siden 1982 har faldet i antal bedrifter med svin været markant, og der er ikke umiddelbart tegn på, at udviklingen mindskes, standser eller vender. Udviklingen betyder primært færre, større og mere specialiserede svinebedrifter. Produktionen koncentrerer sig på langt sigt hos få store landbrug. Diverse statistikker følger udviklingen i antal svinebedrifter, men en bedrift kan bestå af flere lokaliteter med svin. Udviklingen på lokalitetsniveau er også interessant at følge, fordi den kan give et hint om fremtidens svineproduktion i Danmark mht. antal lokaliteter pr. bedrift og størrelsen af disse.

Baggrunden for dette notat er således også at lave et opslagsværk, som også følger udviklingen på lokalitetsniveau.

En udvikling mod en større årlig produktion på lokalitetsniveau er oftest nødvendig for at sænke produktionsomkostninger. Store lokaliteter med svin medfører større omkostningseffektivitet, bedre udnyttelse af teknologi og større innovationskraft. I sidste ende kan de være nødvendige for, at svineproducenterne kan bevare deres konkurrenceevne og have en tilfredsstillende indtjening. Udfordringerne med større lokaliteter er øgede miljøomkostninger, da lugt- og ammoniakudledning fra en lokalitet så bliver mere koncentreret og i højere grad kan påvirke de nærmeste omgivelser. Der bliver stillet større relative krav til ammoniakreduktionen på store lokaliteter end på små. Færre men større svinelokaliteter i Danmark vil samlet give en mindre men mere lokalt koncentreret ammoniakemission fra svin på landsplan.

Materiale og metode

Det er formålet at beskrive svinebedrifternes udvikling frem til primo 2014. Strukturudvikling kan underopdeles i bedriftsspecialiseringsgrader og lokalitetsanalyser. DST [1], CHR registret [2] samt flyttedatabasen svin [3] bruges som kilder suppleret med egne beregninger.

Notatet omfatter følgende analyser:

1. Udviklingen i bedrifter med svin siden 1982 [1] & [2], suppleret med handler ifølge DST
2. Udviklingen i bedrifternes specialiseringsgrad [2]
3. Analyse af søer per bedrift [2]
4. Leverede svin pr. bedrift 2009-2014 [2, 3]
5. Produktionsstørrelser for søer på lokalitetsniveau fra 2002-2013 [2]
6. Leverede svin pr. lokalitet fra 2009-2014 til danske slagterier opgjort via flyttedatabase [3]
7. Supplerende analyser

Alle bedrifter, der på CVR-niveau har mindre end 5 DE er frasorteret i bedriftsanalyserne baseret på CHR registeret.

I dette notat er DE et udtryk for produktion og ikke miljø. Antal grise pr. DE er ens alle årene og følger ikke udviklingen med flere enheder pr. DE over tid. DE beregnes på CVR-niveau ud fra de summerede antal grise på stald det pågældende år ultimo efter følgende principper:

1. Søer, gylte og orner divideret med 4,3
2. Smågrise 7-30 ganges med 6,5 og divideres med 200
3. Svin o. 30 kg undtagen søer, gylte og orner ganges med 4 og divideres med 36

Udvikling i specialiseringsgrad er baseret på data fra CHR samt flyttedatabase. Alle lokaliteter er medtaget i første omgang men med maksimalt 1 registrering pr. lokalitet. Ved mere end 1 bruger pr. CHR-nummer, er det ejeren, som har flest DE, som bruges i fletning af data.

Bedriften kategoriseres efter følgende princip:

- En slagtesvinebedrift = ingen søer
- Integreret bedrift = en ratio mellem slagtesvin på stald og søer > 1
- Sobedrift = en ratio mellem slagtesvin på stald og søer ≤ 1

Sobedrifterne må således godt have egen produktion af polte og eventuelt en meget lille slagtesvineproduktion.

CHR-numre, som ophører i løbet af året, er med i bedriftsanalysen. Alle CHR-numre, som ikke er deciderede svinebesætninger, udelades fra analysen ifølge kategoriseringen i CHR-registret.

Leverede svin opgøres via flyttedatabasen og kædes sammen med CHR-databasen, og CVR-analysens kategorisering af bedrifter. Leverede svin pr. lokalitet er summeret, og der er taget højde for, at grisene kan leveres til flere slagtersteder samtidigt. I analyser, hvor flytteregisteret bruges, er alle bedrifter taget med.

Procentandelen af slagtesvin, de integrerede bedrifter leverer af årets maksimale potentielle leverance, beregnes som:

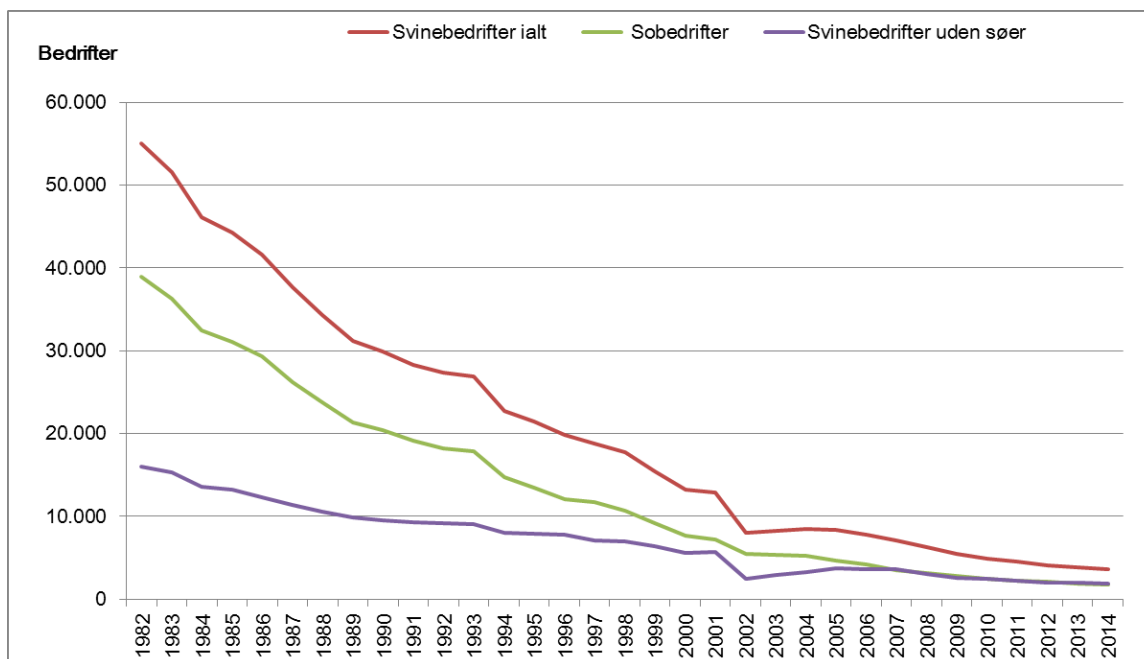
*Leverede slagtesvin/årsso = (leverede svin fra integrerede bedrifter/årssøer i integrerede bedrifter)-
0,45 slagtesøer/årsso*

Dette tal divideres med: *(maksimalt producerede slagtesvin det givne år/årsso – 0,3 grise i polte
udtag/årsso)*

Maksimalt producerede slagtesvin/årsso er landsgennemsnit mht. fravænnede grise/årsso det pågældende år korrigeret for døde efter fravæning [4]. Det forudsættes i ovenstående beregning, at ca. 50 % af landets bedrifter laver deres polte selv.

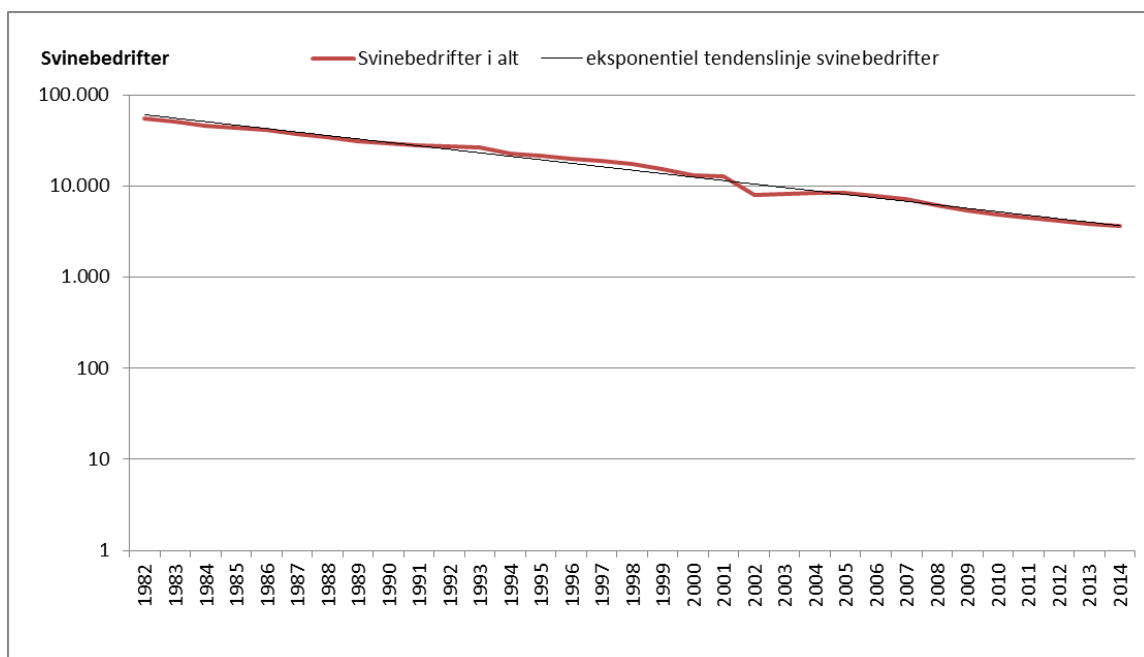
Resultater og diskussion

Udviklingen af svinebedrifter i Danmark er sammensat af DST Hdyr 1 frem til 2001, hvorefter VSP definition af svinebedrifter, som beskrevet i metode, er anvendt. Dette giver et afbræk i tidsserien i 2002, som også ses på figur 1, med et større fald fra 2001 til 2002.

Figur 1. Udviklingen i svinebedrifter i Danmark fra 1982-2013. DST HDYR1 indtil 2001 samt egne beregninger

Som figur 2 viser, kan udviklingen i bedrifter i Danmark beskrives som en ret linje, hvis Y akser er logaritmisk. Udviklingen kan altså beskrives som et årligt procentuelt fald i antal bedrifter.

Figur 2. Udviklingen i svinebedrifter i Danmark fra 1982-2013. Y akser er logaritmisk. DST, HDYR1 indtil 2001 samt egne beregninger

Udviklingen i bedrifternes specialiseringsgrad

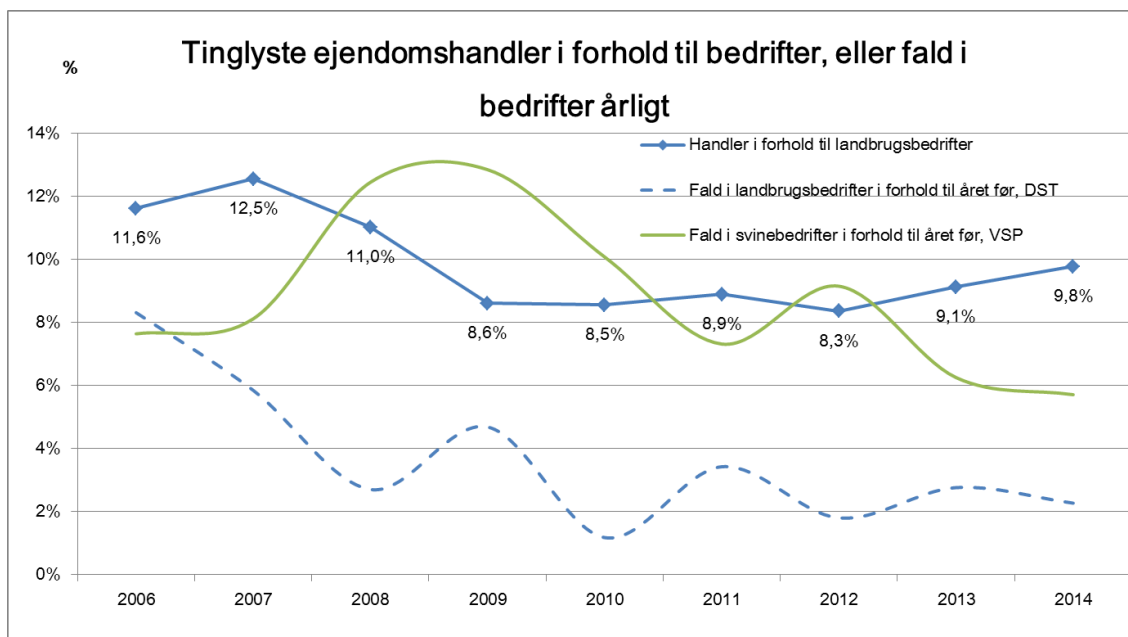
Antallet af svinebedrifter i 2014 faldt fra 3.858 til 3.638 ifølge VSP metode. Ca. halvdelen af alle svinebedrifter er rene slagtesvinebedrifter. I tabellen ses, at antallet af bedrifter, som forsvinder i

procent, ikke er helt ens år for år. Det procentuelle fald pr. år har de sidste 2 år ligget på omkring 6 %. Et årligt procentuelt fald på 6 % svarer til en halveringstid på ca. 11 år, hvis denne udvikling fortsætter.

Table 1. Udvikling i antal bedrifter, ophørte bedrifter inkluderet hvis de var aktive primo. Kilde: CHR database og egne beregninger.

År/type	Slagtesvine- bedrifter	Integrerede bedrifter	Sobedrifter	I alt svinebedrifter VSP	DST svinebedrifter, Hdyr1	Årlig % ændring svine- bedrifter
2002	2.505	4.539	927	7.971	11.747	
2003	2.891	4.385	1.011	8.287	11.110	4,0 %
2004	3.315	4.144	1.055	8.514	9.994	2,7 %
2005	3.746	3.531	1.109	8.386	9.015	-1,5 %
2006	3.565	3.137	1.044	7.746	7.842	-7,6 %
2007	3.596	2.531	991	7.118	7.213	-8,1 %
2008	3.056	2.293	884	6.233	5.819	-12,4 %
2009	2.623	1.982	828	5.433	5.041	-12,8 %
2010	2.405	1.706	775	4.886	5.068	-10,1 %
2011	2.247	1.560	722	4.529	4.642	-7,3 %
2012	2.051	1.394	670	4.115	4.181	-9,1 %
2013	1.970	1.216	672	3.858	3.861	-6,2 %
2014	1.832	1.122	684	3.638	3.626	-5,7 %

Antallet af svinebedrifter faldt kraftigt i forbindelse med finanskrisen i 2008-2009, hvor der forsvandt ca. 12,5 % per år. Krisen var koblet samlet med dårlig økonomi i svinesektoren. Mange svinebedrifter ophørte med svin, men fortsatte i en vis udstrækning som landbrugsbedrifter. Der er markant mindre fald i landbrugsbedrifter i forhold til svinebedrifter, som figur 3 viser.

Figur 3. Udviklingen i landbrugs- og svinebedrifter i forhold til antal handler. Se appendix for talserie

Søer pr. bedriftstype

Søer pr. bedriftstype stiger fortsat. Der er ca. 700 søer i en sobedrift i 2014 og ca. 500 søer i de integrerede bedrifter. Udviklingen viser, at integrerede bedrifter haler ind på sobedrifter, hvis ratio opgøres, men i nominelle forskelle har sobedrifter ca. 200 flere søer end de integrerede bedrifter.

Table 2. Søer pr. bedrift opdelt i type bedrift. Kilde DST samt egne beregninger baseret på CHR

År	Søer i 1000 stk. ifølge DST	Integreret bedrift, gns. søer	Sobedrift, gns. søer	% af søer i integrerede bedrifter	% af søer i sobedrifter	Ratio søer sobedrifter/integreret
2002	1131,5	181	333	72,7 %	27,3 %	1,83
2003	1141,3	180	348	69,2 %	30,8 %	1,93
2004	1143,8	181	373	65,6 %	34,4 %	2,06
2005	1133,3	197	396	61,2 %	38,8 %	2,02
2006	1123	220	413	61,6 %	38,4 %	1,88
2007	1158,3	273	472	59,6 %	40,4 %	1,73
2008	1074,8	287	471	61,3 %	38,7 %	1,64
2009	1085,3	326	530	59,6 %	40,4 %	1,62
2010	1078	365	589	57,7 %	42,3 %	1,61
2011	1050,8	397	599	58,9 %	41,1 %	1,51
2012	1029,3	426	651	57,6 %	42,4 %	1,53
2013	1029,5	469	684	55,4 %	44,6 %	1,46
2014	1031,5	492	701	53,5 %	46,5 %	1,42

Leverede svin i gns. pr. bedriftstype

Procentandelen, som de rene slagtesvinebedrifter leverer af grise til danske slagterier, er uændret 62 %, hvis 2014 ses i forhold til 2013, men udgør en pæn stigning fra 55,7 % tilbage i 2009. Der er en forventning om, at de integrerede bedrifter vil øge deres markedsandel af de samlede antal slagtninger de kommende år i Danmark. Indtil videre ses kun en stabilisering af de integrerede bedrifters markedsandel af slagtninger i Danmark. De integrerede bedrifter leverede 35,2 % af alle landets slagtninger i 2014 mod 42,1 % i 2009. Sobedrifter ligger konstant på ca. 2 % af landets slagtninger. Denne andel er relativt konstant som følge af definitionen af denne type bedrift.

Tabel 3: Leverede svin i gns. pr. bedriftstype. Procentandelen er baseret på de 3 bedriftstypers samlede leverancer af svin det pågældende år.

År	Slagtesvine- bedrifter Leverede svin/år	Integrerede bedrifter Leverede svin/år	So-bedrifter Leverede svin/år	% andel Slagtesvine- bedrifter Leverede svin/år	% andel Integrerede bedrifter Leverede svin/år	% andel Sobedrifter Leverede svin/år
2009	4.117	4.126	518	55,7 %	42,1 %	2,2 %
2010	4.890	4.684	581	58,2 %	39,6 %	2,2 %
2011	5.351	5.400	661	57,5 %	40,3 %	2,3 %
2012	5.568	5.437	595	58,9 %	39,1 %	2,1 %
2013	6.035	5.614	587	62,2 %	35,7 %	2,1 %
2014	6.529	6.026	714	62,3 %	35,2 %	2,5 %

Integrerede bedrifter slagtesvineproduktion

Efter en udvikling hvor de integrerede bedrifter mindskede deres potentielle slagtesvineproduktion er udviklingen stabiliseret fra 2013 til 2014 med en lille øgning til 41,9 % leverede slagtesvin ud af 100 % ved fuld linjeproduktion.

Tabel 4. Procentandel af producerede svin som integrerede bedrifter leverer til slagting

År	Leverede slagtesvin/årsso (1)	Potentielt maksimalt leverede slagtesvin/årsso (2)	% andel af Leverede svin/årsso til slagteri i forhold til muligt producerede/årsso (1/2)
2009	12,21	25,33	48,2 %
2010	12,38	25,94	47,7 %
2011	13,15	26,63	49,4 %
2012	12,31	27,48	44,8 %
2013	11,52	27,81	41,4 %
2014	11,80	28,18	41,9 %

Analyse af søer pr. bedrift

Tabel 5 viser, at der var 942 sobedrifter med mere end 499 søer i 2014, mens Danmarks Statistik i HDYR kommer frem til 874. Forskellen var forventelig, fordi der altid er nogle flere søer, gylte & orner registreret i CHR end landstællinger af søer alene viser. Bedrifter med mellem 500-749 søer vokser i antal indtil 2008. Siden 2008 har denne bedriftsstørrelse været i tilbagegang.

Tabel 5. Antal bedrifter med søer intervalopdelt. I henhold til CHR-oplysning ultimo

Interval søer/år	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1-249	3618	3348	2768	2307	1664	1379	1084	795	681	541	426	353
250-499	1135	1150	1090	1050	948	854	767	698	642	578	505	470
500-749	392	429	464	475	527	541	527	529	497	487	467	438
750-999	123	131	143	157	177	179	180	192	186	175	195	199
1000-1249	79	84	98	111	119	121	130	128	126	134	122	122
1249-1499	23	26	34	28	31	32	49	60	60	59	67	67
>=1.500	26	31	43	53	56	71	73	79	90	90	106	116
I alt	5.396	5.199	4.640	4.181	3.522	3.177	2.810	2.481	2.282	2.064	1.888	1.765

I 2014 står ca. 56 % af landets søer på bedrifter med over 749 søer, gylte og orner ifølge CHR.

Tilbage i 2003 var det kun 23 %, som tabel 6 viser.

Tabel 6. Fordeling af landets søer, gylte og orner på bedriftsniveau ifølge CHR-registret ultimo det pågældende år

Interval søer/år	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1-249	26 %	23 %	20 %	17 %	13 %	11 %	9 %	7 %	6 %	5 %	4 %	4 %
250-499	32 %	32 %	30 %	29 %	27 %	25 %	23 %	21 %	20 %	19 %	16 %	16 %
500-749	19 %	21 %	22 %	22 %	25 %	26 %	26 %	27 %	26 %	26 %	25 %	24 %
750-999	9 %	9 %	10 %	10 %	12 %	12 %	13 %	13 %	13 %	13 %	15 %	15 %
1000-1249	7 %	8 %	9 %	10 %	10 %	11 %	12 %	12 %	12 %	13 %	12 %	12 %
1249-1499	3 %	3 %	4 %	3 %	3 %	4 %	5 %	7 %	7 %	7 %	8 %	8 %
>=1.500	4 %	5 %	6 %	8 %	9 %	12 %	12 %	14 %	16 %	16 %	19 %	22 %

Udviklingen i leverede svin pr. CVR nr.

Antal leverede svin pr. bedrift stiger, som tabel 7 viser. Bedrifter, som leverer mellem 1-2499 grise om året, er mere end halveret i perioden 2009-2014. Antallet af bedrifter, som leverer mere end 20.000 svin om året til slagtning, er vokset fra 49 til 136 fra 2009 til 2014.

Tabel 7. Antal bedrifter opdelt efter leverede svin pr. CVR-nummer. Flyttedatabase samt egne beregninger

Leverede svin/bedrift/år	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1-2.499	3.302	2.791	2.474	2.220	1.737	1.429
2.500-4.999	1.037	984	943	794	705	686
5.000-7.499	654	645	565	534	512	467
7.500-9.999	354	350	381	361	358	307
10.000-19.999	382	404	423	382	380	404
20.000-29.999	39	59	75	74	80	88
30.000-39.999	9	11	24	26	24	28
40.000-49.999		5	5	8	12	13
> 49.999	1	2	5	3	6	7

Analyser over udviklingen i struktur og produktion på lokalitetsniveau

De følgende analyser følger udviklingen på lokalitetsniveau i Danmark. For søer er den baseret på CHR-oplysninger, for slagtesvin er den baseret på flyttedatabasen.

Søer pr. lokalitet

Lokaliteter med mellem 500-999 årssøer topper antalsmæssigt i 2010 med ca. 790 og falder herfra til ca. 735 lokaliteter i 2014. Det er kun lokaliteter med mere end 1.000 søer, som viser en stabil fremgang i antal.

Tabel 8. Antal lokaliteter med søer intervalopdelt. Alle lokaliteter med søer er medtaget uanset størrelse

År/antal søer/lokalitet	1-499	500-999	>=1000	I alt
2002	8.824	357	69	9.250
2003	8.017	428	83	8.528
2004	7.100	531	97	7.728
2005	5.786	599	124	6.509
2006	5.072	624	136	5.832
2007	3.822	727	160	4.709
2008	3.263	745	181	4.189
2009	2.636	769	192	3.597
2010	2.139	787	219	3.145
2011	1.927	761	230	2.918
2012	1.685	740	235	2.660
2013	1.477	743	248	2.468
2014	1.127	735	263	2.125

Leverede svin pr. lokalitet

Lokaliteter, som leverer svin til et slagteristed i Danmark, er i følge flytteregetret faldet fra 8.305 til 6.033 fra 2009-2014. Ikke overraskende er det de helt små lokaliteter på mellem 1-2.499, som lukker

ned. Lokalteter, som leverer over 9.999 svin til slagtning, er en lokalitetsstørrelse i fremdrift. Der var 210 lokaliteter af denne type i 2013 mod 232 i 2014.

Table 9. Antal lokaliteter intervalopdelt som leverer svin til et slagteri sted i Danmark.

År/leverede interval	1-2.499	2.500-4.999	5.000-9.999	>=10.000	Lokaliteter i alt, som leverer svin til slagtning DK
2009	5.318	1.680	1.181	126	8.305
2010	4.746	1.606	1.278	161	7.791
2011	4.329	1.612	1.327	186	7.454
2012	4.137	1.462	1.222	188	7.009
2013	3.489	1.391	1.239	210	6.329
2014	3.214	1.400	1.187	232	6.033

I tabel 10 er andelen af slagtninger baseret på lokalitetsstørrelser opgjort. Den viser, at ca. 60 % af landets svineslagtninger stammer fra lokaliteter med over 4.999 leverede svin i 2014 mod kun ca. 49 % i 2009.

Table 10. Lokalitetsstørrelsernes % andel af totalslagtninger i DK

År/leverede interval	1-2.499	2.500-4.999	5.000-9.999	>=10.000
2009	19,61 %	31,25 %	40,98 %	8,16 %
2010	17,92 %	28,62 %	43,04 %	10,42 %
2011	16,06 %	27,82 %	44,04 %	12,08 %
2012	16,12 %	27,17 %	43,67 %	13,04 %
2013	14,21 %	26,17 %	44,55 %	15,07 %
2014	14,27 %	26,45 %	42,74 %	16,53 %

Analyse af graden af multisite

Bedrifter, hvor produktion af grise kun foregår på 1 lokalitet, kaldes 1 site bedrifter.

Analyse resultatet for 2014 fremgår af tabel 11. Der er rigtig mange slagtesvineproducenter i Danmark, som kun producerer på 1 lokalitet.

69,8 % af alle slagtesvinebedrifter har kun produktion på 1 lokalitet og står for 26 % af alle landets svineslagtninger i 2014, svarende til 2.435 leverede svin pr. bedrift svarende til ca. 600 stipladser pr. lokalitet. Fremtiden som selvstændig enhed ser svær ud for disse lokaliteter, medmindre der måske som i udlandet kan etableres kontraktproduktion.

De integrerede bedrifter har fulgt rådet om ikke at have søer og slagtesvin på samme ejendom. Ikke overraskende er det denne type bedrift, hvor multisitegraden er størst. Der er kun 32,3 % af denne type bedrifter, hvor produktionen kun foregår på 1 lokalitet. De integrerede bedrifter har i gns. produktion på 2,55 lokaliteter i 2014, mod 1,82 og 1,55 for henholdsvis slagtesvinebedrifter og sobedrifter.

Mange sobedrifter nøjes med 1 lokalitet. I et så tæt svineområde som Danmark er det da også begrænset, hvad der vindes ved at flytte smågrise væk til en anden lokalitet og have 2 site produktion eller mere. Det er nærmest kun en fordel i total- eller delsaneringsituationer.

Tabel 11. Analyse af graden af multisite i Danmark

	Slagtesvinebedrifter	Integrerede bedrifter	Sobedrifter
Antal bedrifter	1.832	1.122	684
Leverede svin pr. bedrift	6.529	6.026	714
I alt leverede svin til slagteri DK	11.960.280	6.761.099	488.443
% af totale svineslagtninger i DK	62,3 %	35,2 %	2,5 %
% af årssøer	0	53,5 %	46,5 %
Gns. antal lokaliteter pr. bedrift	1,55	2,55	1,82
% 1 site bedrifter	69,8 %	32,3 %	52,0 %
1 site bedrifter andel af svineslagtninger	26 %	5 %	1 %

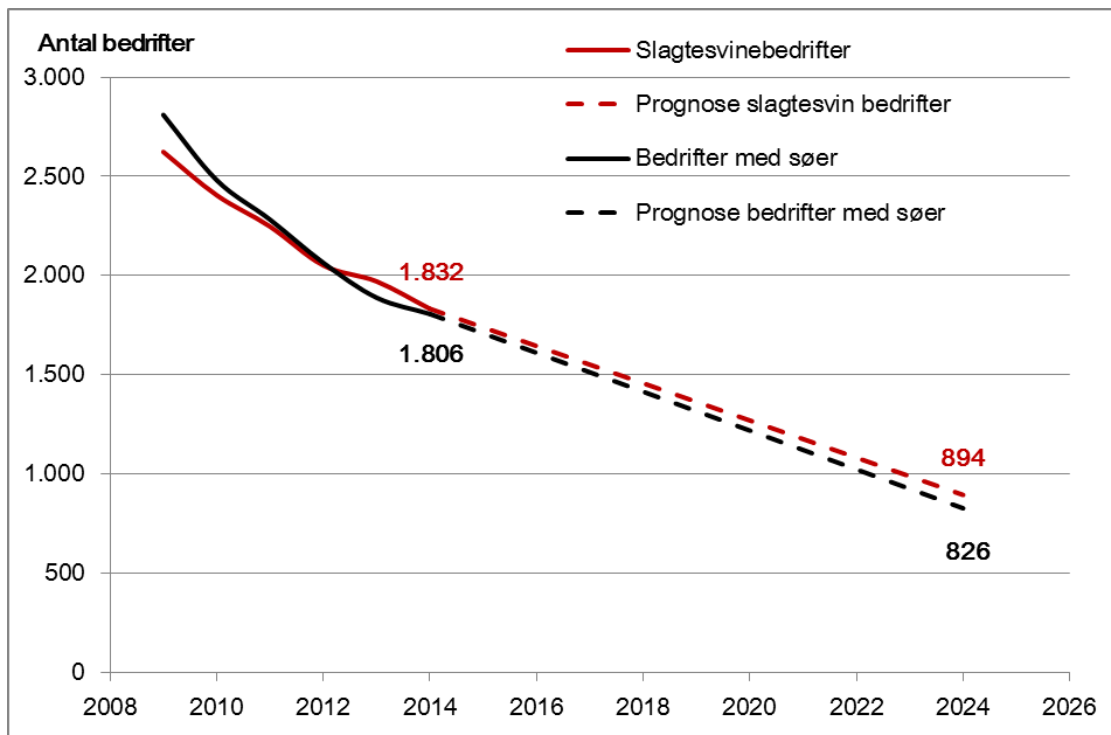
Prognosefremskrivning

Baseret på strukturrapporten er der lavet en fremskrivning af svinebedrifter i 2024, dvs. 10 år frem. Prognosen er baseret på udviklingen 2009-2014 for bedriftstyperne fundet i dette notat. Bedrifter med søer slås dog sammen. Der er som nævnt tidligere en mulighed for, at flere bedrifter med søer udvider slagtesvineproduktionen for at sikre afsætning af smågrise. Hvis de 2 typer bedriftstyper fremskrives, er der 894 slagtesvinebedrifter tilbage i 2024 mod 3.638 i 2014. Der vil i 2024 være 826 integrerede bedrifter og sobedrifter mod 1.806 bedrifter med søer tilbage i 2014.

Tabel 12. Prognose for bedrifter med slagtesvin alene eller bedrifter med søer

	Slagtesvine- bedrifter	Bedrifter med søer	I alt
Bedrifter i 2014	1.832	1.806	3.638
Prognose for bedrifter i 2024	894	826	1.720
Procentuelt årligt fald 2009-2014	6,9 %	7,52 %	7,2 %

Den historiske udvikling og prognosen er vist i nedenstående figur. Det er muligt, at udviklingen flader ud, da prognosen alene er baseret på en fremskrivning af hidtidig udvikling.

Figur 4. Prognose for udviklingen af svinebedrifter i Danmark, baseret på fremskrivning af 2013

Prognose for mindre svinelokaliteter i Danmark

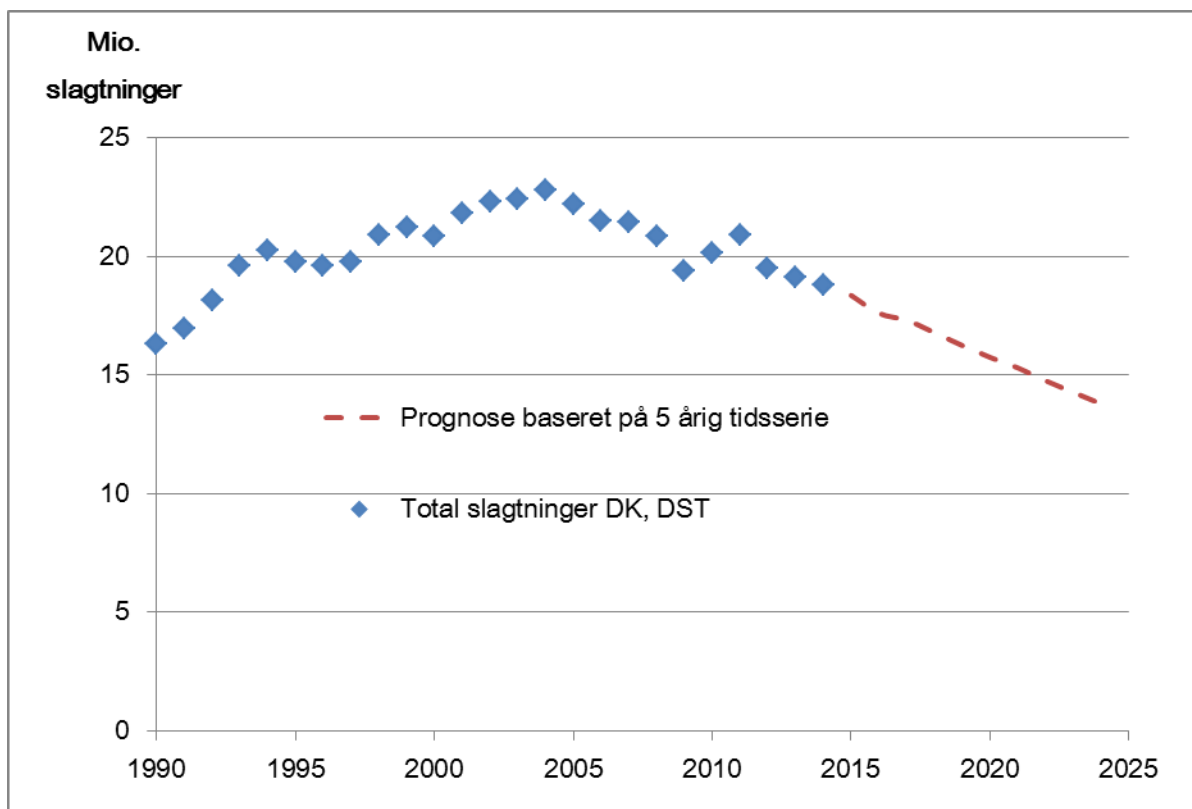
Baseret på udviklingen i lokaliteter i Danmark, som leverer svin til et dansk slagteri, kan antallet af disse lokaliteter fremskrives. Dette gøres kun for lokaliteter under 10.000 leverede svin/år, da datagrundlaget for fremskrivning af større lokaliteter i Danmark betragtes som usikkert fremadrettet. For alle lokalitetsstørrelser undtagen 5000-9999 leverede svin/år baseres fremskrivningen på udviklingen i 2009-2014. Lokaliteter, som leverer mellem 5000-9999 svin om året, var i vækst indtil 2011, hvorefter antallet begyndte at falde. Dette er tolket som, at denne størrelse lokaliteter allerede er på retur, og den procentuelle fremskrivningsudregning tager derfor udgangspunkt i perioden 2011-2014 for denne størrelse lokaliteter. Gennemsnitligt leverede grise pr. lokalitet ligger lidt under middelværdien for intervallerne. Eksempelvis er middelværdien for 5.000-9.999 7.500, men gennemsnittet opgjort for 2014 for leverancer i denne størrelse lokaliteter er 6.917. Endnu mere udbredt bliver denne tendens ved de helt små lokaliteter.

Tabel 13. Talgrundlag og fremskrivning af lokaliteter i Danmark i forhold til leverede svin pr. år

Årlige leverancer af svin til dansk slagteri	1-2499	2.500-4.999	5.000-9.999	Sum < 10.000	>= 10.000
Gns. leverede svin/ lokalitetsstørrelse i 2014	853	3.629	6.917	1.407	13.689
Antal lokaliteter i 2014	3.214	1.400	1.187	5.801	232
Prognose for lokaliteter i 2024	1.174	972	819	2.965	?
Leverede mio. svin i 2014	2,7	5,1	8,2	16,0	3,2
Prognose for mio. svin i 2024	1,0	3,5	5,7	10,2	?
Årlig procentuel ændring	-9,6 %	-3,6 %	-3,6 %	-6,5 %	
Halveringstid i år, lokalitetsstørrelse	6,9	19,0	18,7	10,3	

Lokaliteter med under 10.000 leverede svin vil falde fra 5.801 lokaliteter til 2.965. Mest markant er faldet i de små lokalitetsstørrelser. Fra 2014-2024 forventes et fald i slagtninger fra lokaliteter som leverer under 10.000 fra 16 mio. slagtninger til 10,2 eller et fald på 5,8 mio. slagtninger eller et fald på årligt 580.000 styk.

Hvis tal fra DST bruges, er bedste lineære fremskrivning af de sidste 5 års slagtninger et årligt fald i slagtninger på ca. 500.000/år. Det gennemsnitlige byggeindeks for rene slagtesvinebedrifter var ca. 16,4 i perioden 2009-2013 [5]. Dette er tæt på at være i overensstemmelse med denne analyse, da de 580.000 slagtninger, som forsvinder, kun erstattes af ca. 80.0000 slagtninger fra nye svinestalde. Dette svarer til et bygningsindeks på ca. 14 %.

Figur 5. Slagtninger i Danmark. DST ANI5 samt egen fremskrivning

Konklusion

En sammenfatning af analyserne gives her:

Bedriftsantal analyse

- Antallet af bedrifter i Danmark forventes fortsat at falde frem mod 2024, hvor der forventes ca. 1.700 svinebedrifter i DK mod ca. 3600 i 2014.
- Antal leverede svin pr. bedrift stiger. Antallet af bedrifter, som leverer mere end 20.000 svin om året til slagtning, er vokset fra 49 til 136 fra 2009 til 2014. Bedrifter, som leverer mellem 1-2499 grise om året, er mere end halveret i perioden 2009-2014 fra ca. 3.300 til 1.400.

Bedriftstypeanalyser

- Procentandelen af totalslagtninger i Danmark stammende fra de rene slagtesvinebedrifter var 62 % i 2014. Rene slagtesvinebedrifters andel af totalslagtninger var 55,7 % tilbage i 2009. De integrerede bedrifter leverede 35,2 % af alle landets slagtninger i 2014 mod 42,1 % i 2009.

Bedriftsstrukturen målt på lokalitet/bedrift

- De integrerede bedrifter er den type bedrift, hvor multisitegraden er størst. Der er kun 32,3 % af denne type bedrifter, hvor produktionen kun foregår på 1 lokalitet. De integrerede bedrifter har i

gns. produktion på 2,55 lokaliteter i 2014 mod 1,82 og 1,55 for henholdsvis slagtesvinebedrifter og sobedrifter. Ca. 70 % af slagtesvinebedrifterne har kun produktion af svin fra 1 lokalitet.

Prognosefremskrivning lokalitetsstørrelser

- De små svinelokaliteter, dvs. under 10.000 leverede svin/lokalitet, bliver færre og færre. Mest markant er reduktion i de mindste lokaliteter. Der var ca. 5.800 lokaliteter i 2014, som leverede under 10.000 grise årligt til slagtning. I 2024 forventes der kun at være ca. 3000 af disse lokaliteter tilbage. Enten fordi de udgår af produktion pga. forældelse, eller fordi lokaliteten bliver udbygget, så den overgår til kategorien ≥ 10.000 leverede svin om året til slagtning. De små lokaliteter leverer mange grise til slagtning i 2014. Hvis prognosen holder, falder antal slagtninger fra disse lokaliteter fra ca. 16 mio. i 2014 til 10,2 mio. i 2024, svarende til et årligt fald på ca. 580.000 færre/slagtninger. Der er derfor brug for en pæn vækst i antallet af lokaliteter, som leverer ≥ 10.000 svin til slagteriet om året bare for, at stabilisere landets slagtesvineproduktion i de kommende år.

Referencer

- [1] 2015. Danmarks statistik. HDYR1. www.DST.dk
- [2] 2015. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Fødevarestyrelsen. CHR database udtræk ultimo december hvert år. fvst.dk/kontakt
- [3] 2015. Landbrug & Fødevarer & Landsforeningen af Danske Svineproducenter. Flyttedatabase fra 2009 til 2014. LF & www.danskesvineproducenter.dk
- [4] Jessen O. 2015. "Landsgennemsnit for produktivitet i svineproduktion 2014". Notat 1523, 2015, VSP. <http://vsp.lf.dk/Publikationer/Kilder/Notater/2015/1523.aspx>
- [5] Christiansen M.G. 2015. Investering i svinestalde 2006-2013. Notat nr. 1508 VSP/SEGES. <http://vsp.lf.dk/Publikationer/Kilder/Notater/2015/1508.aspx>

Projekt 7150-9739 underaktivitetsnr. 9739

//KMY//

Appendiks

Tabel 14. Landbrugsbedrifter og handler med ejendomme ifølge DST*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Landbrugsbedrifter (BDF207)	47.385	44.618	43.415	41.384	42.099	40.660	39.930	38.829	37.950
Handler landbrug (DST Ejen77, tinglyste handler)	5.498	5.598	4.782	3.556	3.595	3.614	3.332	3.542	3.707
Handler i forhold til landbrugsbedrifter	11,6 %	12,5 %	11,0 %	8,6 %	8,5 %	8,9 %	8,3 %	9,1 %	9,8 %
Fald i landbrugsbedrifter i forhold til året før, DST	8,3 %	5,8 %	2,7 %	4,7 %	1,2 %	3,4 %	1,8 %	2,8 %	2,3 %
Fald i svinebedrifter i forhold til året før, VSP	7,6 %	8,1 %	12,4 %	12,8 %	10,1 %	7,3 %	9,1 %	6,2 %	5,7 %

*I procentudregningen af fald i landbrugsbedrifter fra 2009 til 2010 er der korrigeret for en metodeændring i DST opgørelse af landbrugsbedrifter, som i sig selv øgede antallet af landbrugsbedrifter fra 2009 til 2010 med ca. 1.200 styk.

VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION

Tlf.: 33 39 45 00

Fax: 33 11 25 45

vsp-info@seges.dk

Ophavsretten tilhører Videncenter for Svineproduktion. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

Videncenter for Svineproduktion er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.